

حرکت روی تیغ؛ نگاهی به پیامدهای محدودسازی صرافی‌های رمزارز - دیجیاتو

امین بیگزاده | دوشنبه، ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۰

نامه ریاست مجلس به مدیر عامل بانک مرکزی مبنی بر [مسدود کردن درگاه‌های بانکی صرافی‌های رمزارز کشور](#)، بسیاری را نگران کرده است. فعالان حوزه رمز ارز معتقدند این بدترین تصمیم ممکن برای این بازار است و این موضوع باعث خروج سرمایه از کشور و ایجاد بازاری غیرشفاف و زیرزمینی می‌شود که نظارت روی آن ممکن نیست.

با تأکید رییس مجلس به موضوع مسدود کردن درگاه‌های بانکی صرافی‌های رمزارز در کشور طی نامه‌ای که به مدیرعامل بانک مرکزی و وزیر اقتصاد ارسال شده، کاربران فعال در این بازارها که بسیاری از آن‌ها زیان‌دیده‌های بازار بورس هستند را تهدید کرده است. افرادی که یک بار دیگر سرمایه‌های خود را در خطر دیده‌اند و از آنسو صرافی‌های رمزارز نیز به خاطر این نامه زیر فشار پاسخگویی به مشتریان خود قرار گرفته‌اند که تعداد آن‌ها روز به روز بیشتر می‌شود. سوال همه آنها هم تقریباً این است که اگر این نامه با تمام مشکلاتی که از لحاظ حقوقی دارد به ثمر بنشیند چه

بلایی سر این بازار با میلیون‌ها فعال خواهد آمد؟

در همین رابطه تلاش‌های بسیاری از سوی فعالین حوزه رمزارز در کشور صورت گرفته که از مسدود شدن درگاه‌های پرداخت صرافی‌های رمزارز جلوگیری شود، چرا که به اعتقاد کارشناسان مسدود شدن نه تنها هیچ کمکی به قانون‌مندی فعالیت‌های رمزارزی نخواهد کرد بلکه این موضوع باعث خروج سرمایه از کشور، پولشویی، شکل گرفتن بازارهای زیرزمینی و در نتیجه آن رواج کلاهبرداری خواهد شد که ضررهای آن به مراتب بیشتر از مسدودسازی درگاه‌های پرداخت رمزارزها خواهد بود.

همچنین به تازگی [کارزاری اینترنتی](#) برای جلوگیری از به وقوع پیوستن این اتفاق توسط فعالان رمزارز کشور به راه افتاده تا شاید با این روش صرافی‌های داخلی بتوانند همچنان به کار خود ادامه دهند. اما در نهایت اوضاع به چه صورت پیش خواهد رفت؟

مدیرعامل انجمن بلاکچین ایران: بستن درگاه‌ها بدترین تصمیم ممکن است

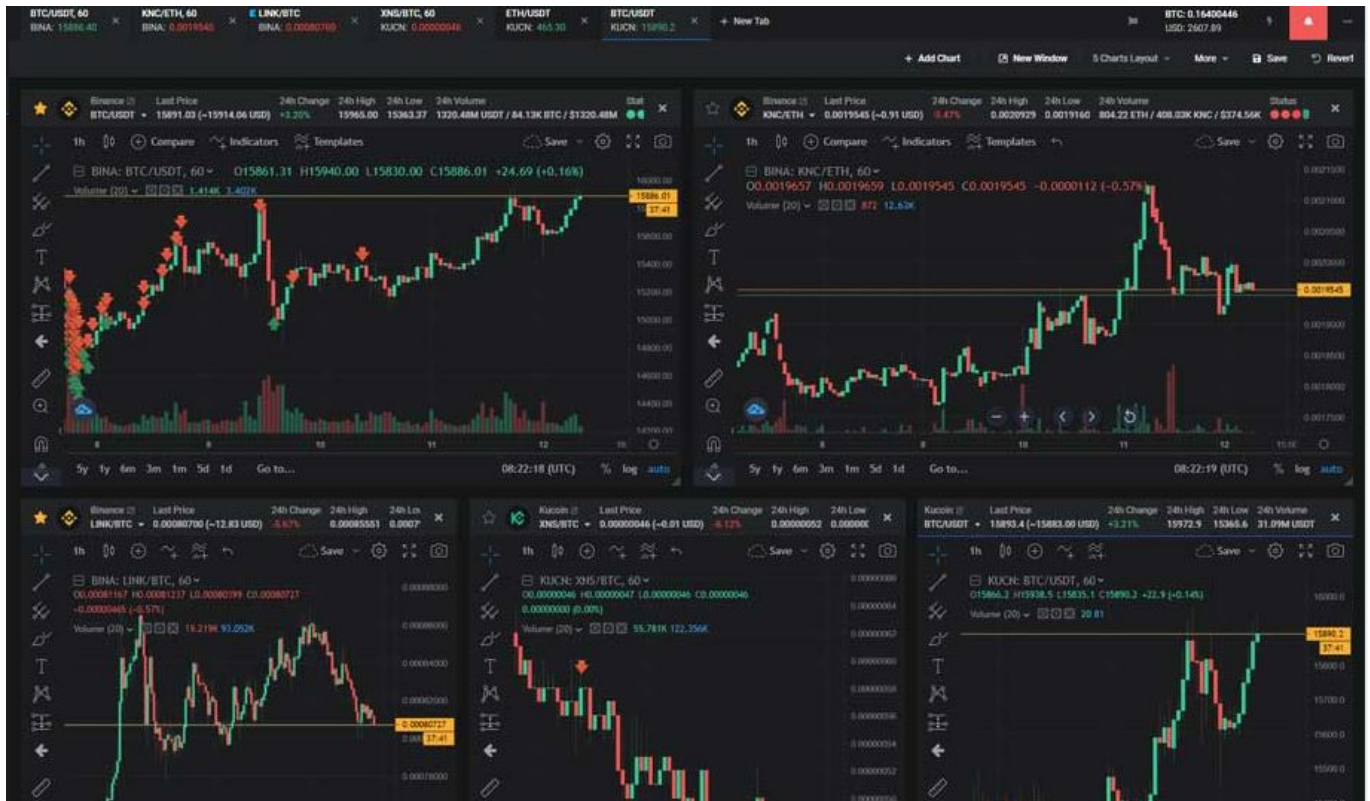
«محمد شرقی» مدیرعامل انجمن بلاکچین ایران در گفتگو با دیجیاتو، بستن درگاه‌های پرداخت صرافی‌های رمزارز را بدترین تصمیم ممکن توصیف می‌کند که در نتیجه آن مردم متضرر خواهند شد. او در پاسخ به این سؤال دیجیاتو که در صورت عملی شدن نامه ریاست مجلس چه اتفاقاتی در حوزه رمز ارز رخ می‌دهد، گفت:

«در نامه آقای قالیباف نکات خوبی مطرح شده بود که چرا این حوزه تا امروز سازماندهی نشده و ما هم در انجمن بلاکچین ایران با آن‌ها موافق هستیم و بعضی دغدغه‌هایی که ایشان مطرح کردند را ما هم داریم. اما ما بستن درگاه‌ها را بدترین تصمیم ممکن می‌دانیم. طبیعتاً در صورت بسته شدن درگاه‌ها کلیه فعالیت‌های مردم به شکل زیرزمینی و به سمت کانال‌های تلگرامی و صفحات اینستاگرامی سوق پیدا می‌کند و در این صورت اکثر مردم متضرر می‌شوند.»

شرقی اعتقاد دارد که با بسته شدن درگاه‌ها، فعالیت مردم متوقف نمی‌شود اما ممکن است در جاهایی ادامه پیدا کند که احتمال کلاهبرداری و سوء استفاده بالاست و این موضوع او و همکارانش را نگران می‌کند. او باور دارد دولت نیز قاعدتاً باید از این موضوع نگرانی داشته باشد:

«طبیعتاً کارشناسان و افراد خبره این حوزه راه‌هایی برای برطرف کردن موانع پیدا می‌کنند اما عامه مردم به دلیل نداشتن شناخت کافی، گرفتار کلاهبرداری و سوء استفاده کانال‌های زیرزمینی خواهند شد. با بسته شدن درگاه‌ها نه بازار رمزارزها در کشور متوقف و حذف می‌شود و نه اوضاع بهتر می‌شود، بلکه فقط حق شهروندان ضایع می‌شود و بازار سیاه به شدت رونق می‌گیرد. بیشترین نگرانی ما به خاطر همین موضوع است.»

شرقی می‌گوید فعالیت صرافی‌های رمزارز در کشور ما کاملاً مجاز و قانونی است و آنها فقط منتظر دستورالعمل از سمت نهادهای دولتی و حاکمیتی هستند. او باور دارد دستورالعمل مذکور می‌تواند فعالیت صرافی‌های رمزارز در کشور را ساماندهی کند و آن را امن‌تر و شفاف‌تر بسازد تا به این صورت حاکمیت هم بابت این موضوع دغدغه‌ای نداشته باشد.

مدیر عامل انجمن بلاکچین ایران دلیل برخوردهای قهری و تهدید به مسدود کردن درگاه صرافی‌ها را در دو موضوع می‌بیند. یکی اینکه مسئولین به دنبال راهکارهای کوتاه‌مدت هستند و دیگری اینکه تصور می‌کنند این بازار باعث ریزش بورس و از رونق افتادن آن شده است:

«به نظر من نگرش‌ها برای رفع بحران متفاوت است. مسئولین ما به فکر راهکارهای مسکنی و کوتاه‌مدت هستند و می‌گویند با بستن این مسیر، تراکنش‌های حوزه رمزارز هم کاهش پیدا می‌کنند. اما حقیقت این است که این موضوع اتفاق نخواهد افتاد، همانطور که در هیچ حوزه دیگری اعمال محدودیت و بستن کارساز نشده و فقط آسیب‌ها بیشتر شده است. باید این نگرش تغییر پیدا کند که بستن و اعمال محدودیت هیچ تأثیری روی استقبال مردم نخواهد گذاشت.

نگاه دیگری هم هست که می‌گویند رونق رمزارزها باعث شده که مردم از بورس، به این سمت گرایش پیدا کنند. در واقع می‌خواهند پدیده جدید رمزارزها را مقصر ناکارآمدی سیستم بورس جلوه بدهند. این توجیه درست و قابل قبولی نیست و این دو بازار چه از منظر ریسک و چه پولی که در آن‌ها رد و بدل می‌شوند با هم قابل قیاس نیستند.»

شرقی توصیه می‌کند که افراد با شناخت کافی وارد بازار ارزهای دیجیتالی شوند و هرگز ریسک‌های بزرگ نکنند. ضمن اینکه مراقب سرمایه‌گذاری در صرافی‌های خارجی هم باشند چرا که امکان مسدود شدن حساب‌هایشان در این صرافی‌ها وجود دارد:

«حوزه رمز ارز بسیار پر ریسک است و نوسانات زیادی دارد و برای عامه مردم جهت

سرمایه‌گذاری مناسب نیست. اگر مردم خواستار ورود به چنین بازاری هستند، حتما در درجه اول آموزش‌های لازم را ببینند و با ریسک کمتری در این حوزه فعالیت کنند. ضمناً مراقب فعالیت در صرافی‌های خارجی هم باشند که بعضی از آن‌ها بدون اطلاع قبلی، کاربران را بن می‌کنند و دیگر امکان بازگشت پول وجود ندارد. این در حالیست که در صرافی‌های مجاز داخلی می‌توان سرمایه را پیگیری کرد.»

هم‌بنیان‌گذار صرافی اکسیر: محدودیت در صرافی‌ها باعث خروج سرمایه از کشور می‌شود

«احسان قاضی‌زاده» هم‌بنیان‌گذار و مدیر عملیات صرافی اکسیر در گفتگو با دیجیاتو، از خطرات مهم جلوگیری از کار صرافی‌ها می‌گوید و بر این اعتقاد است که این کار سبب روی کار آمدن افراد سودجو و صرافی‌هایی می‌شود که با هدف کلاهبرداری کار خود را شروع کرده‌اند.

قاضی‌زاده در پاسخ به این سؤال دیجیاتو که پیامدهای بسته شدن صرافی‌های داخلی را در چه مواردی می‌داند اینچنین می‌گوید:

«ما اتفاق تقریباً مشابهی را اسفند ماه سال پیش تجربه کردیم که با رسانه‌ای شدن نامه شاپرک، بسیاری از مردم و سرمایه‌گذاران در صرافی‌ها به وحشت افتادند و در یک بازه 10 روزه مانده به سال جدید، بخش عظیمی از سرمایه‌هایشان را از صرافی‌های داخلی به صرافی‌های خارجی منتقل کردند. دستاورد اولیه این حرکت خروج سرمایه از کشور بود که فکر می‌کنم دغدغه حاکمیت هم همین باشد، ولی متأسفانه به این توجه نمی‌شود که ایجاد هرگونه حساسیت یا

حتی شایعه در حوزه رمزارزها، نتیجه‌اش چیزی نیست جز خروج سرمایه از کشور.»

هم‌بنیان‌گذار اکسیر می‌گوید که نهادهای مسئول در عوض مانع‌تراشی برای صرافی‌های داخلی، باید حامی آن‌ها و ضامن امنیت و حق مالکیت مردم بر اموالشان باشند:

«سؤال من، و همه فعالان حوزه رمزارز این است که آیا حاکمیت حق داشتن ارزهای دیجیتالی برای مردم ایران را به رسمیت می‌شناسد یا خیر؟ اگر پاسخ بله است، حاکمیت باید ضامن امنیت و حق مالکیت بر اموال مردم باشد. وقتی صرافی‌های خارجی در قسمت *Terms and Service* خود صراحتاً به کاربران ایرانی هشدار می‌دهند که قادر به سرویس‌دهی به شما نیستیم، اما ایرانی‌ها به روش‌های مختلف به این کار مبادرت می‌کنند و از این طریق سرمایه را از کشور خارج می‌کنند، این باید خط قرمز حاکمیت باشد. با بستن درگاه صرافی‌ها این روند خروج سرمایه از کشور فقط تسریع پیدا می‌کند.»

قاضی‌زاده بابت روی کار آمدن صرافی‌های غیر معتبر و رشد قارچی افراد کلاهبردار در معاملات زیرزمینی ابراز نگرانی می‌کند و می‌گوید رگولاسیون صرافی‌های فعال و معتبر فعلی بسیار بهتر از روی کار آمدن چنین افرادی خواهد بود:

«این روند آفت دیگری هم دارد آن هم اینکه با بستن درگاه صرافی‌های مجاز در کشور، زمینه برای صرافی‌های نا معتبر با بنیه مالی ضعیف فراهم می‌شود که از شرایط پیش آمده برای سوء استفاده از مردم استفاده کنند و در واقع به کلاهبرداری تشویق شوند. این اتفاق می‌تواند به کل جامعه فعالان ارزهای مجازی در کشور ضربه بزرگی وارد کند. پیشنهاد ما این است که در عوض این برخوردهای سلبی و ناگهانی، اتفاقاً حاکمیت در کنار جامعه فعالان رمزارز باشد تا از ایجاد، رشد و رونق پلتفرم‌هایی که به طور آشکار برای کلاهبرداری وارد عرصه می‌شوند جلوگیری به عمل بیاورد.»

به گفته قاضی‌زاده اگر درگاه‌های پرداخت بسته شوند، راه‌های جایگزینی وجود دارند ولی متأسفانه هیچ کدام به اندازه درگاه پرداخت شفافیت ندارند و امکان پایش تراکنش‌ها به تومان در آن‌ها ممکن نیست: «در واقع ما اینجا یک نقض غرض از سوی حاکمیت داریم. اگر هدف نظارت بر صرافی‌هاست، درگاه‌های پرداخت بهترین راهکار ممکن هستند پس چرا باید بسته شوند؟ مطمئناً اگر این اتفاق بیفتد و مردم به سمت راه‌های جایگزین بروند نظارت بر موضوع رمزارزها سخت‌تر از همیشه خواهد شد.»

قاضی‌زاده معتقد است دلیل اقدامات این چنینی از سوی حاکمیت، یک سری نگرانی‌هایی است که منطقی هستند و ایرادی بر آن‌ها وارد نیست. اما لابی‌گری بعضی افراد و اطلاع‌رسانی غلط از مقامات پایین به مسئولین عالی‌رتبه دلایلی هستند که مسائلی مثل حذف و اعمال محدودیت برای صرافی‌ها در کشور مطرح شده‌اند:

«اگر بخواهم خوشبین باشم باید بگویم که حاکمیت یک سری دغدغه دارد که همگی قابل درک هستند، مثلاً تضعیف پول ملی و ترس از عمومی شدن این حوزه و ترویج کلاهبرداری. اما فعالان صنعت برای همگی آن‌ها راه حل دارند. ما طی دو سال اخیر در جلسات مختلف همه این راهکارها را بررسی کرده‌ایم و حتی در انجمن فین‌تک ایران آن را ارائه دادیم، اما هیچ واکنشی دریافت نشد.»

من تصور می‌کنم شاید کسب و کارهای سنتی در حوزه بانکی استقبال مردم از رمزارزها و صرافی‌های آن را بر نمی‌تابند و یک سری لابی‌گری وجود دارد که شاهد این اتفاقات هستیم. البته این احتمال هم وجود دارد که یک عده به مقامات بالادستی، بسته به منافعشان خوراک اطلاعاتی نادرست می‌دهند که شاهد چنین برخوردهایی هستیم. اما در کل امیدوارم حق معنوی جوان‌هایی که چندین سال برای راه‌اندازی صرافی‌های رمزارز داخلی زحمت کشیده‌اند، نادیده گرفته نشود و سابقه و خوشنامی این افراد در دوران فعالیت مد نظر قرار بگیرد.»

هم‌بنیان‌گذار صرافی والکس: با بسته شدن صرافی‌ها شفافیت در حوزه رمزارز کم می‌شود

«وحید حیدری» هم‌بنیان‌گذار صرافی والکس هم یکی دیگر از افرادی است که معتقد است برخورد قهری و سلبی با صرافی‌ها نتایج و عواقب بسیار سنگینی را برای مردم به همراه دارد. حیدری در پاسخ به این پرسش دیجیاتو که آینده وضعیت رمزارز در کشور بعد از بسته شدن صرافی‌ها را چگونه می‌بیند، گفت:

«من متأسفانه احساس می‌کنم که با این اتفاق، شفافیت در این حوزه بسیار کم می‌شود چرا که درگاه‌ها خودشان یکی از عوامل شفافیت و مدیریت تراکنش‌ها هستند. با جذابیتی که بازار رمزارزها ایجاد کرده، مردم به آسانی رهایش نمی‌کنند و مطمئناً در صورت بسته شدن درگاه‌ها ما شاهد پوست انداختن مدل تراکنش‌ها خواهیم بود. در واقع تبادل‌ها همچنان بر بستر بانکی کشور انجام می‌گیرد اما مکان ارتباط افراد با هم، از صرافی‌ها به شبکه‌های اجتماعی منتقل می‌شود. البته اگر معاملات به این سمت پیش برود از نظر من خوب است، اما بعید می‌دانم چنین اتفاقی بیفتد.»

حیدری عقیده دارد ابزاری مثل احراز هویت و دریافت مشخصات شناسنامه‌ای و اطلاعات بانکی که صرافی‌ها در اختیار حاکمیت قرار داده‌اند، برای بحث پایش تراکنش‌ها و مدیریت آن‌ها بسیار خوب و کاربردی هستند که اگر صرافی‌ها بسته شوند، حاکمیت همین ابزار برای جلوگیری از وقوع جرم و پایش وضعیت حوزه رمزارزها را از دست خواهد داد. از این بابت بودن این ابزارها برای

ممیزی و قانونی کردن تراکنش‌ها در بستر رمزارزها بهتر از نبود آنهاست.

حیدری ریشه برخوردهای قهری در این حوزه را تصور مسئولین بر رقابت بازار رمزارزها و بورس می‌داند و می‌گوید این دو موضوع هیچ ارتباطی به یکدیگر ندارند و نباید مسائل به یکدیگر وصل شوند.

نظر شما در این باره چیست؟ فکر می‌کنید مسدود کردن صرافی‌های داخلی باعث متوقف شدن فعالیت‌های رمزارزی در ایران خواهد شد، یا بالعکس آن را تشدید خواهد کرد؟ حتما نظرات خود را با ما در میان بگذارید.

[دیجیاتو](#)